

Voorwoord

‘Welkom, lezer. Alstublieft. Een ruime greep uit de gedichten periode september 2017 - maart 2019. In tegenstelling tot de bundels ‘Puur Termes’ en ‘Ik ben het’ zijn ze in ‘Ontroerend goed’ niet in chronologische volgorde van ontstaan geplaatst. Hierdoor komen de gedichten meer centraal te staan, niet de dichter. Schrijver versus ego. Of dit daadwerkelijk los van elkaar gezien kan worden staat open voor debat. Zoals ik ergens in deze bundel stel: ‘Het zou niet getuigen van wijsheid als ik overall antwoord op heb.’

De gedichten worden afgewisseld met ‘proëzie.’ Het gedicht laat zich als proza lezen. Een kunstenaar moet zichzelf voortdurend opnieuw uitvinden. Gemakzuchtige herhaling van iets dat ‘werkt’, devalueert kunst tot een kunstje. Ik heb mijn eigen speelveld voor proëzie uitgezet. Dit ruime kader van rijm, ritme, perspectief en metrum laat ik door uzelf ontdekken. Als het stukje natuurlijk aanvoelt, heb ik mijn werk goed gedaan. Voor mij voelde het schrijven van proëzie in ieder geval als ‘thuiskomen’.

Dank aan mijn trouwe vrienden. Al hun namen noemen gaat te ver. Jullie weten zelf wie jullie zijn. Wel durf ik te stellen dat deze bundel zonder jullie liefde, vriendschap, vertrouwen en support er niet zou zijn. Ik draag dit werk dan ook aan jullie op: ‘Voor mijn vrienden.’

Marco Termes

De reservebank

Mocht God toch bestaan
Ik voor Zijn troon moet staan
De Heilige Geest, rechts.
Links zijn lieve Zoon.

Heb ik te weinig of misschien
wel teveel mijn best gedaan,
of te weinig domme egoïsten
vergeven tijdens dit leven,

- 'kweenie' -
toch zal ik Hem vragen
mijn volgende beurt op aarde
maar over te laten slaan.

Ik zal dood zijn als een lange
rustpauze beschouwen.

Doodgewoon even uitzakken.

Als dank een tijdje op de
reservebank met al die andere
vermoeide goedzakken.

De Boltzman/Termes/vrouw verhouding

Ergens in tijd, vaak het einde naderend, draai je je om. Nieuwsgierig - meestal verlangend - naar wat is geweest. Tenminste, als je redelijk gezond van geest blijft. Ons brein is een zeldzame, zeer fragiele tijdmachine. Herinneringen. Vreugde, desnoods pijn. Als je maar meer voelt dan grijze sleur en intredende lijkstijfheid. Sterven komt voor dood. Vanaf dat moment loop je - als je niet oppast - achterwaarts het ravijn van de toekomst in. Bijna al mijn exen hebben kinderen van een ander. Gemengde gevoelens. Wrang en toch blij. Wie wil er een schrijver? Dames openen hun lijf liever voor een doener dan een denker. Een tijdelijk tijdverdrijf ben je. Ik kijk in een gedoofde openhaard. Mij rest as. Je mag het als groot vrouwenliefhebber niet zeggen maar ... Echt, ik heb qua begrip eenvoudiger taken gehad. $S = k \log W$ bijvoorbeeld. De wanorde van een systeem kan alleen toenemen, nooit afnemen. De pijl van tijd wijst slechts richting toekomst. Behalve in ons brein. Het geheugen tart natuurwetten. Gelukkig bestaan er ook geduld en vergeving. Zaken die mijn moeder mij heeft geleerd. Dat dan weer wel.

Afscheid

Kom nog eenmaal dichtbij
nog dichterbij met je lippen

raak met je huid mijne, fluister,
dep met een kus

dwars door de ribben de wond
in het kloppend rode monster
verloren dwalend in mijn borst

stelp die diepe guts, streel me
vaarwel, wordt maar een krom
omaaatje een gerimpeld besje
met een lief trekje rond je mond
als je de kleinkinderen ziet spelen

vanaf je plek in de tuin in de
schaduw van de grote appelboom
het licht dat we samen waren
danst zo nog even voort

Het verschil tussen ruimte en leegte

Iemand die er geen verstand van had stond voor me op de dorpsbraderie. Paar biertjes op. Heel wat mans. 'Je moet eens wat anders schrijven dan over dat wijf dat je verlaten heeft.' Niet dat deze man ooit iets van mij had gelezen. Maar dat doet er bij dorpsgenoten niet toe. Van horen zeggen is voor hen meer dan voldoende. Ik heb hem gezegd dat ik mijn best zou doen. Ziet u, eigenlijk had hij wel gelijk. Mijn gedachten, gedichten en boeken zijn gelijmde scherven. Vanochtend lag de wereld achter het raam er verlaten bij. De zee bewegende eenzaamheid. Ja, een schip in de verte. Meeuwen. Wolken. Vitrages van regen. Harde wind in vlagen. De golven woest en wit als lakens na een slapeloze nacht. Gekromde mensen op de boulevard. Komma's in de storm. En de ruimte. De mateloze ruimte van hier tot einder. De eindeloze ruimte die je zocht. Deze ruimte die ik hier heb, die niet genoeg ruimte voor je was. Ruimte gaat over ruimte. Leegte gaat over jou. Leg dat maar eens uit aan zo'n man op een dorpsbraderie die naar bier ruikt.

Komt dat zien, komt dat zien

Wees een mijnwerker.
Pikhouweel en dynamiet.
Blaas je door de
keiharde lagen graniet.

Wees een dagloner met
spade en kruiwagen. Breng
tonnen modder en klei weg.
Tel, turf, weeg niet hoeveel.

Word een wegmaker
met bulldozer en dragline,
stort asfalt van eindeloze
egale banen. Plet natuur.

Laat je vingers spreken
'Pel bollenpelster!' Kale
geestgronden. Manden vol.

Word een oersterke sloper
met zijn brekende voorhamer
of een zwaaiende kogel.

Wees een dwangarbeider.
Breng je negenennegentig
geketende vrienden en
hun zwaarbewapende
bewakers. Zing tussendoor
Nabucco hardop mee in koor.

Graaf, breek, pel, sloop en kom
zo tot de kern van mijn bestaan.

Zie jezelf daar staan.

Tegen

Tegen: roofofbouw en verspilling, zure regen, bloeddorst, hebzucht en haat, uitbuiting, slavernij, vertragingstactieken, hypocrietten, isolationisme, archaische monarchieën, huisjesmelkers, fascistten, geopolitieke monopolisten, totalitaire machtsstructuren, honger en armoede, secularisatie van geloven en religieuze dogmatisering, aflaten, kwakzalverij, overproductie, massaconsumptie, schaalvergroting, bedrijfscriminaliteit, nepotisme, afschuifpolitiek, vetpotten van institutionele beleggers en (semi)overheid, steekpenningen, medicijnmaffia, bureaucratie, graaiende bonuscultuur, politici die zich sterren wanen, twitterdemocratie, terreur en dictatuur, kolonialisme, zwijgplicht, demagogen, populistten, overheidsamateurisme, ikke en de rest kan stikken, zakkenvullende besturen, zingende nephelden, arrogante sporters en vernielende supporters, patselige magnaten, ontevreden mensen met teveel materialistische wensen, kinderarbeid, malafide dromenventers, televisieprekers, valse profeten, kwaadsprekers, murenbouwers, concentratiekampen, profiteurs van rampen in het algemeen, spuugpratende lieden, agressief patriotisme en abjecte nationalistten, schijnprocessen, martelingen, executies, fantasielozten, onbetrouwbare egoïsten, verborgen plutocratische machten, eenzame kille nachten, verkrachten, mutilatie op basis van achterlijke boeken, mensen die geen 'sorry' kunnen zeggen of 'dankjewel', stupide iconoclasten, ongebreidelde lastenverzwaring voor een eeuwig hongerige, verkwistende overheid, misogynisten, gierige misantropen, dierenhaters, stropers, burentwisten, 'massa is kassa' denkers, heulers, luidruchtige napraters, na-apers, humorloze leeghoofden ...

Zachtjes kom je binnen terwijl ik dit zit te verzinnen. Je lacht - een beetje verlegen - weer eens eindeloos mooi: 'Gaat het, schat?' vraagt je. Liefde. Niks op tegen.

De vrouw die nooit omkeek

Zo'n titel:

ik kan er een dikke roman aan wijden.

Een duistere Noorse pil waarvan iedereen doet alsof 'ie hem begrijpt, en verwaand mee loopt te pronken op de salontafel maar die niemand leest.

Of een lekker luchtig boekje met het schreeuwerig predicaat literaire thriller inclusief fel oranje sticker op de kaft. 'Cadeau bij Kruidvat, bij twee flessen huiskamerhampoo of een kilo drop', dat kan ook.

Ik heb het opgeschreven. Onze jaren samen in bundels & boeken en heb je ze stuk voor stuk alle tien gegeven.

Ik lig in je huis op de salontafel.
Eerst ongeliefd, daarna ongelezen.

'De vrouw die nooit omkeek.' Boek elf.
Een pracht titel, zeg nou zelf.

Offensief

Het fluitje klinkt schel. 'Gelukkig. Alles wordt anders, het is niet anders.'
Ik berg mijn notitieblokje op. We worden uit de loopgraven gejaagd,
waarin ik heb gebivakkeerd met mijn makkers. Ongeveer een week of
eeuw geleden door de Menenpoort gemarcheerd. Modder, regen, bloed,
scherven. Politiek, bevelen. De roodgloeiende vuurmonden van leiders:
onzichtbare machinegeweren. Tatatata. Prikkelraad. Kraters.
Zuigende klei. Gewonde, kale akkers bezaaid met lijken. Naar de heuvel.
Naar de molen. Ren, loop, kruip. Moe en adrenaline tegelijk.
Sommige zijn als de dood om te sterven. Sommige zijn als de dood voor
het leven. Gekerm. Granaten.

Ik ben een dichter, ik ben een schrijver: wat doe ik hier? Vierhonderd
meter niemandsland. Daar, de vijand. Maar ik ken je niet. Ik zou je de
hand schudden. Het land is niet van ons. Vertel me. Wat? Je bent verliefd
op haar maar kunt haar niet krijgen. Da's ook mijn verhaal. Ja, terug
naar wat je kent. Het dorp, de trage, brede rivier, gebogen bomen in
de wind en verre boerderijen. Glooiend, oneindig land. Het licht, het
licht, zacht zonlicht over gouden korenvelden. Het meisje van je dromen
in de armen van een ander. Precies, mijn vriend. Een kogel. Nacht. Eeuwige
nacht.

Mijn moeder heeft me gemaakt

Mijn moeder heeft me gemaakt
Geen mens zal me breken

Mocht ik aan de naden barsten
eenzaam verlaten dreigen te buigen
dan zal de liefde die zij in mijn
lijf heeft achtergelaten mij helen

Ik zal lachen, niet huilen,
net als zij eens deed.

Het onvermijdelijke Het onveranderlijke
Het leven accepteren met een glimlach

Mijn moeder heeft me gemaakt
Geen mens zal mij breken, dan ikzelf